

Bystrategi Grenland Sekretariat
v/ Birgitte Hellstrøm

Deres ref

Vår ref
18/1521-

Dato
11. november 2024

Forespørsel om avklaring av mulighet for sømløs overgang mellom fase 1 og fase 2 i Bypakke Grenland

Vi viser til brev av 22. oktober 2024 der lokale parter i Bypakke Grenland ber om en avklaring på om Bypakke Grenland fase 1 kan fortsette innenfor vedtatt tidsramme på 10 år, fram til fase 2 starter opp.

Gjennom behandlingen av Prop. 134 S (2014-2015) sluttet Stortinget seg til utbyggingen og finansieringen av Bypakke Grenland fase 1. I tråd med lokalpolitiske vedtak i saken ble det i Prop. 134 S lagt til grunn en innkrevingstid på maksimalt 10 år, og gjennomsnittstaksten ble fastsatt til om lag 10 kr. Den samlede økonomiske rammen for Bypakke Grenland fase 1 ble beregnet til å være om lag 2,7 mrd. kr. Den økonomiske rammen og takstene er oppgitt i 2015-prisnivå.

Vi er kjent med at det lokalt arbeides med en fase 2 av bypakken, og at det er et ønske om sømløs overgang mellom fase 1 og 2. Vi er videre kjent med at det i Bypakke Grenland-samarbeidet har vært en oppfatning av at det er den beregnede økonomiske rammen i Prop. 134 S som er avgjørende for når innkrevingen av bompenger skal avsluttes. Den økonomiske rammen ser ut til å nås i januar 2025. Da har Bypakke Grenland fase 1 hatt innkreving i overkant av åtte år, mens innkrevingstiden maksimalt er satt til 10 år. Det ligger derfor an til å bli et opphold i innkrevingen til en ev. fase 2 er etablert.

Samferdselsdepartementet har foretatt en vurdering av saken, og har også innhentet synspunkter fra Statens vegvesen.

Det er en viktig føring for bompengefinansierte bypakker at porteføljen av tiltak/prosjekter skal dimensjoneres etter inntektsstrømmen. Der inntektene ikke strekker til for å fullføre porteføljen innenfor den bompengeperioden eller med de takstene Stortinget har vedtatt, skal det som en hovedregel kuttes i porteføljen. Dette er ikke situasjonen for Bypakke Grenland fase 1 der man har igjen om lag to år av fastsatt bompengeperiode, og ikke er i mål med porteføljen.

I henvendelsen vises det til Samferdselsdepartementets brev av 27. mai 2024 vedrørende Bypakke Nedre Glomma. I dette brevet heter det at: «*Dersom enkeltprosjekter i porteføljen blir billigere og/eller inntektene i pakken blir høyere enn beregnet, kan det derimot være rom for at flere prosjekter i den vedtatte prosjektporteføljen blir gjennomført.*». Det er også andre eksempler på tilsvarende håndtering. Det er flere proposisjoner om bompengefinansierte bypakker som er lagt fram for Stortinget den senere tiden, som har formuleringer om at dersom inntektene i pakken blir høyere enn forventet, kan de brukes til å finansiere flere av prosjektene i pakken når dette er ønsket lokalt. Departementet finner ikke grunnlag for at dette ikke skal kunne gjelde for Bypakke Grenland fase 1.

På denne bakgrunn mener departementet at det for Bypakke Grenland fase 1 må være den fastsatte gjennomsnittstaksten og fastsatt innkrevingsstid som utgjør rammen for bypakken, ikke estimatet av økonomisk ramme. Samferdselsdepartementet åpner derfor for at innkrevingen i Bypakke Grenland fase 1 kan fortsette inntil 10 år slik det er lagt til grunn i Prop. 134 S (2014-2015). Vi viser også til at en fortsettelse av innkrevingen i Bypakke Grenland fase 1 innenfor tidsrammen på maksimalt 10 år vil ha positive trafikale virkninger og bedre måloppnåelsen.

Med hilsen

Ingun Hagesveen (e.f.)
avdelingsdirektør

Bente Elgar
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Statens vegvesen